

Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради
(Київської міської державної адміністрації)
Київський університет імені Бориса Грінченка
Завдання II (районного) етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади
з української мови та літератури

7 клас

№ завдання	1	2	3	4	5	6	Усього
Бал							

Завдання з мови

1. Напиши невеликий твір (максимальний обсяг – 1 сторінка), у якому поясни, чому важливо дотримуватися обіцянок. Наведи приклади з власного життя або з життя відомих людей.

2. Встав, де потрібно, пропущені букви чи знаки / обери варіант із дужок і запиши.

Аж..отаж, ч..пси, акс..ома, черв..як, зв..язаний, моркв..яний, велетен..ський, мен..ше, (з/с)фотографуватися, шіс..надцять, шіст..сот, пр..жовклий.

3. Розстав, де потрібно, пропущені розділові знаки.

- 1) Дизайнери запевняють, що етнічний український одяг вишиванки плахти навіть шаровари досі має шалену популярність.
- 2) Ой Морозе Морозенку ти славний козаچه за тобою Морозенку вся Україна плаче.
- 3) Ріка звичайно не Егейське море, котре походить звісно від «еге».
- 4) Не бійся розумного ворога а бійся дурного приятеля учить народне прислів'я.

4. Дай короткі відповіді на запитання.

- 1) Утвори чоловіче ім'я по батьковій від імені *Андрій* _____
- 2) Запиши слово *Котоп* в родовому відмінку однини _____
- 3) Запиши слово *Софія* в кличному відмінку однини _____
- 4) Запиши числівник *п'ятсот* в орудному відмінку _____
- 5) Запиши присвійний прикметник жіночого роду, утворивши його від слова *Тимофій* _____
- 6) Постав займенник у дужках у потрібний відмінок: *підійшов до (він)* _____

5. Виправ помилки в наведених мовленнєвих ситуаціях, запиши правильні варіанти, належно оформлюючи репліки в діалозі.

Уважаємий, я вибачаюся,
а як вас звать? Скажіть,
пожалуйста, скільки
годин?

Девушка, ти, канешно, вірно
вчинила, шо обратилася до
мене. Моя фамілія Котенко.
Наверно, зараз без пяти пять.

Завдання з літератури

6. Дай короткі відповіді на запитання.

1) Назви твір Т. Шевченка, у якому звучить мотив усеперемагаючого життєлюбства, доброти, любові та відчутною є зміна емоційного стану незахищеної дитячої душі у великому й складному світі

2) Назви баладу Т. Шевченка, у якій центральною є ідея незнищенності справжнього кохання, краси, вірності

3) Назви твір Т. Шевченка, у якому лунає ідея єднання з рідною землею, висловлено мрію про щасливе майбутнє свого народу, віру в нього

4) Яких козацьких ватажків згадано в пісні «Ой на горі та жєнці жнуть»? _____

5) Укажи основні різновиди суспільно-побутових пісень (щонайменше три)

6) Установи відповідність між іменами героїв повісті «Захар Беркут» та їхніми портретами.

1. Максим
2. Мирослава
3. Захар Беркут
4. Бурунда-бегадир

А) «...сивий, як голуб, звиш 90-літній старець, найстарший віком у цілій тухольській громаді»;

Б) «Свіжо промите лице було бліде-бліде, аж зелене, губи потріскались із жари й спраги, очі були червоні від диму і тусклі, мов скляні...»;

В) «...нестарий ще чоловік, каліка, без руки і ноги, навхрест перекалічений»;

Г) «...жєнщина в білім полотнянім, шовком перетиканім плащі, з луком за плечима і з блискучим топірцем за поясом»;

Д) «...мужчина величезного росту й геркулесової будови тіла, з лицем темно-оливкової барви, одітий у шкіру степового тигра, що все разом аж надто свідчило про його походження з туркменського племені».

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради
(Київської міської державної адміністрації)
Київський університет імені Бориса Грінченка
Завдання II (районного) етапу
Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови та літератури
8 клас

№ завдання	1	2	3	4	5	6	7	Усього
Бал								

Завдання з мови

1. Запиши слова правильно. Постав, де потрібно, пропущені літери, апостроф, зніми риску й напиши разом, окремо або через дефіс. У підкресленому слові постав наголос.

Не/виконаний проєкт, не/политі вчора квіти, винос..ся, камін...чик, Уман...щина, черв...як, св...ято, над...яр...я, горл...чка, мар...во, священ...ик, піц...ерія, бе...корис...ливий, буквен...ий, пів...ями, пів...Японії, хоб...і, яскраво/синій, червоно/гарячий, аби/де, ім..ігрант, духм...яний, порт..ера, старо/український.

2. Із пропонованих сполук випиши лише словосполучення.

Познайомилися вчора, щоб знав, щаслива дівчина, працює сидячи, найменш помітний, навчатимуся вишивати, трава скошена, запросив його, ти або він, роздуми над твором, ні пари з вуст.

3. Запиши приклади речень, у яких:

- 1) додаток виражений інфінітивом
- 2) означення виражене іменником у непрямому відмінку
- 3) означення виражене прислівником
- 4) означення виражене інфінітивом
- 5) обставина виражена іменником у непрямому відмінку
- 6) обставина виражена інфінітивом

4. Відредагуй наведені речення. Запиши правильні варіанти.

- 1) Біжучий рядок під час новин роздражає мене.
- 2) Дезінфікуючий засіб може бути небезпечним для здоров'я.
- 3) Діюче законодавство в області освіти передбачає право на якісну та доступну освіту для кожного. _____

4) Вражений Євген словами вчителя, захопився історією своєї країни. _____

5) Написавши олімпіаду, мене охопило щастя. _____

6) Перебуваючи в Римі, варто відвідати Колізей.

5. У чому полягає різниця між сміливістю та страхом? Напиши невеликий твір (обсяг – до 1 сторінки), у якому розкрий власний погляд на це питання. Сформулюй думку, наведи щонайменше два докази для її підтвердження та проілюструй їх прикладами з прочитаних тобою творів української літератури (зазнач автора й назву).

Завдання з літератури

6. Упізнай твори за ключовими словами, цитатами. Заповни пропуски.

1) Савур-могила, стара мати, татари прокляті.

Назва	Рід
Автор	Жанр

2) Стара мати, жінка й сестра, молода дівчина; ясени, тополя, явори, червона калина; дороги заростають терном

Назва	Рід
Автор	Жанр

3) Золотий Брід, Богдан Хмельницький, ляхи.

Назва	Рід
Автор	Жанр

4) Кінь вороненький в воротах спіткнувся, мати, війна як усвідомлена трагічна необхідність

Назва	Рід
Автор	Жанр

5) сімсот козаків, Великодня субота, попівна

Назва	Рід
Автор	Жанр

6) Злії люди; неволя; «малого сліду не покину На нашій славній Україні»

Назва	Рід
Автор	Жанр

7. Дай короткі відповіді на запитання.

Що таке лебійська мова? _____

Який основний мотив вірша Т. Шевченка «Ой три шляхи широкії...»? _____

Чи існують кобзарі сьогодні? Якщо існують, назви якомога більше відомих тобі імен _____

Який троп є в рядку: «На нашій – не своїй землі»? _____

Чим дума відрізняється від історичної пісні? _____

Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради
(Київської міської державної адміністрації)
Київський університет імені Бориса Грінченка
Завдання II (районного) етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади
з української мови та літератури

9 клас

№ завдання	1	2	3	4	5	6	7	Усього
Бал								

Завдання з мови

1. Запиши слова, виправляючи, де потрібно, помилки. Якщо слово записано правильно, перепиши без змін. У підкресленому слові постав наголос.

З давніх давен, близькість, диригентський, піддаша, неначе б то, анітелень, сфотографувати, страсбуржський, парламенський, ессе, постядерний, діджей, капучіно, чізбургер, жул'єн, віньєтка, іллогічний, апперцепція, преосвященний, гривенник, попада, нафто-провід, віце-прем'єрський, день-у-день.

2. Розстав, де потрібно, пропущені розділові знаки.

- 1) Діти слухали неначе якусь дивну казку та все розпитували діда про морську чудну та страшну рибу та про море.
- 2) Від магістралі за два метри уся закутана в що є сидить бабуся як Деметра у відрах моркву продає.
- 3) О кучері ясні і очі Беатріче ви знову в тьмі моїй неясні і смутні.
- 4) «Чи бачили таке! сказав батько і помовчавши додав Готовий хлібороб одним словом».
- 5) Погулявши коло бджіл і наївшись огіркових пуп'янків натрапив я на моркву.
- 6) Збіглися люди як на пожежу дивитись а вертаючись додому від страху Богу молились.

3. Дай короткі відповіді на запитання.

- 1) Утвори чоловіче ім'я по батькові від імені *Нестір* _____
- 2) Запиши слово *Ліван* в родовому відмінку однини _____
- 3) Запиши слово *душа* в кличному відмінку однини _____
- 4) Запиши числівник *вісімсот* в орудному відмінку _____
- 5) Запиши слово *боротися* у формі 3-ї особи множини _____
- 6) Запиши присвійний прикметник жіночого роду, утворивши його від слова *Андрій* _____

4. Відредагуй наведені речення. Запиши правильні варіанти.

- 1) Щоб грати в цю гру, потрібно підключитися до мережі. _____
- 2) Цей бізнес вимагає значних коштів. _____
- 3) Для мене це було наболівше питання, так як мова йшла про принципові речі. _____
- 4) Учити українській мові може не кожен. _____
- 5) Відповідаючи на запитання, хотілося пояснити найскладніші проблеми. _____

б) Наші протиріччя не повинні заважати вирішенню насущних питань.

5. Які внутрішні в'язниці будують люди? Напиши невеликий твір (максимальний обсяг – 1,5 сторінки), у якому розкрий власний погляд на це питання. Сформулюй думку, наведи щонайменше два докази для її підтвердження та проілюструй їх прикладами з прочитаних тобою творів української літератури (зазнач автора й назву).

Завдання з літератури

6. Упізнай твори за ключовими словами, цитатами. Заповни пропуски.

1) Прагнення не пошитися в дурні, золото й болото, батько свободи.

Назва	Рід
Автор	Жанр

2) «Син оженився, Узяв собі паняночку — В чистім полі земляночку»; китайка, ворон, кінь.

Назва	Рід
Автор	Жанр

3) Бароко; Петро; Федір-купець; образ смерті.

Назва	Рід
Автор	Жанр

4) Граф Олексій Мусін-Пушкін; заклик до єдності; орнаментальний стиль.

Назва	Рід
Автор	Жанр

5) Древляни; князь Мал; Святослав; Іскоростень

Назва	Рід
Автор	Жанр

6) Епікур; люди, які живуть крадіжкою та символ мудрої людини; «природжене діло»

Назва	Рід
Автор	Жанр

7. Дай короткі відповіді на запитання.

1) Назви традиційні символи, притаманні родинно-побутовим пісням (щонайменше три). Вкажи назви пісень, у яких є ці образи-символи _____

2) Назви відомі тобі риси бароко (щонайменше три) _____

3) Чим народна балада відрізняється від народної пісні? _____

4) Чому, на твою думку, літературознавці характеризують Ігоря (зі «Слова про похід Ігорів») як суперечливого персонажа? Які позитивні й негативні риси він має? _____

5) Назви відомі тобі козацькі літописи _____

Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради
(Київської міської державної адміністрації)
Київський університет імені Бориса Грінченка
Завдання II (районного) етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади
з української мови та літератури

10 клас

№ завдання	1	2	3	4	5	6	Усього
Бал							

Завдання з мови

1. Запиши слова, виправляючи, де потрібно, помилки. Якщо слово записано правильно, перепиши без змін. У підкресленому слові постав наголос.

З діда-прадіда, ад'юльтер, немовби-то, агенство, гама-промені, суперяхта, апперцепція, священик, міні-гольф, квазі-державна, рік-у-рік, пліч-о-пліч, сам-на-сам, сиро-копчений, Поволжжя, аудієнція, самміт, анотація, пів'Європи, потм'янілий, надкістниця, кримськотатарський, лимоннокислий, кварцевий.

2. Розстав, де потрібно, пропущені розділові знаки.

- 1) Мені відкрилась істина печальна життя зникає як ріка Почайна.
- 3) Будеш сіяти з сумом вродить печаль.
- 4) Соломія міркувала що коли брати у ліву руку плавні мусять швидко скінчитися.
- 5) Вдосвіта знов загули на морозі сосни і закричали півні на горищах.
- 5) Після того як усі вчителі виказали нам свої радісні сподівання з приводу нашого хорошого навчання і ще кращої поведінки в майбутньому і підбили не для всіх радісні підсумки за цей рік слово взяла наша вчителька біології.
- 6) Ледар спить сидячи а працює лежачи.

3. Дай короткі відповіді на запитання.

- 1) Утвори чоловіче ім'я по батькові від імені *Антін* _____
- 2) Запиши слово *Лондон* в родовому відмінку однини _____
- 3) Запиши *друг Кость* в кличному відмінку однини _____
- 4) Запиши числівник *чотириста шістдесят* в орудному відмінку _____
- 5) Запиши слово *клекотіти* у формі 3-ї особи множини теперішнього часу _____
- 6) Запиши присвійний прикметник жіночого роду, утворивши його від слова *Валерій* _____

4. Відредагуй наведені речення. Запиши правильні варіанти.

- 1) Я порадив однокласникам бути уважнішими в доборі ілюстрацій, що працюють над створенням газети. _____
- 2) Глузувати над своїми однокласниками – ознака слабкості. _____
- 3) Аби потім не доводилося кліпати очами, варто починати вчитися вже зараз. _____
- 4) Слід із обережністю ставитися до використання м'яких засобів. _____
- 5) Ця нова сукня радує моє око. _____

б) Халатне відношення до обов'язків ні до чого доброго не приведе. _____

5. Одна з історій розповідає, що коли прем'єр-міністра Великої Британії В. Черчилля попросили скоротити витрати на культуру на користь армії, то він відповів: «А за що ж ми тоді воюємо?». Напиши невеликий твір (максимальний обсяг – 2 сторінки), у якому *розкрий власний погляд на роль літератури в житті суспільства*. Сформулюй думку, наведи щонайменше два докази для її підтвердження та проілюструй їх прикладами з життєвих доль вивчених українських письменників чи прочитаних тобою творів української літератури (зазнач автора й назву).

Завдання з літератури

1) Назви риси й представників (щонайменше трьох) українського реалізму

2) Назви псевдоніми братів і сестри І. Карпенка-Карого _____

3) Розкрий етимологію обох частин псевдоніму *Карпенко-Карий* _____

4) Як називається село, у якому відбуваються події «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»

5) Ким за «професією» був Омелько Кайдаш? _____

б) Назви літературного героя чи героїню за його (її) реплікою.

А «Ох, діти-діти! Якби ви знали, як-то хочеться бачити вас хорошими людьми, щоб ви не черствий хліб їли... Воно ж, дурне, дума, що я їй ворог! Ворог за те, що витягаю з мужичества... А чого мені це коштує?... Колись подякує» _____

Б «Отой волоцюга, блудяга... покинув на Дону жінку з дітьми... приплівся сюди на мою голову... Господи! і за що ти мене отак караєш на сім світі?» _____

В «Чи ти здуріла, чи що? Неначе хату одірвати так легко, як шматок хліба одкрять?»

Г Та піди в волость та попроси, щоб її погнали в Київ шукать Мелашки. Нехай знає, як поводитарювать... та піди та побий їй морду та натовчи добре потилицю. Шкода, що вона не завела моєї невістки. Я б оце показала їй Київ. _____

Д «...здорові загорілі жилаві руки. Широке лице було сухорляве й бліде, наче лице ченця. На сухому високому лобі набігали густі дрібні зморшки» _____

Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради
(Київської міської державної адміністрації)
Київський університет імені Бориса Грінченка
Завдання II (районного) етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади
з української мови та літератури

11 клас

№ завдання	1	2	3	4	5	6	7	Усього
Бал								

Завдання з мови

1. Запиши слова, виправляючи, де потрібно, помилки. Якщо слово записано правильно, перепиши без змін. У підкресленому слові постав наголос.

Консорциум, діджей, нажаль, принаймі, компетентісний, Польша, сорока дев'яти мільйонний, з-поміж, їй-Богу, неабихто, неначе б то, незірвані досі яблука, на віки-вічні, літо-писний, попід тинню, один на один, вулиця Дніпровська набережна, зпросоня, піднося, зап'ясний, східно-український, м'юзик-холл, шрі-ланкієць, кисломолочний.

2. Розстав, де потрібно, пропущені розділові знаки.

- 1) Чого світання так ясніє в полі і ген сріблиться пісенька дзвінка?
- 2) Гарячі коні помахували обтиканими виноградним листом головами а дівчинка в вінку з гіллячки винограду тягла за собою на віз кілька стятих батьком довгих лозин з делікатним лапатим листом та позакручуваними тоненькими вусиками.
- 3) Любіть травинку і тваринку і сонце завтрашнього дня вечірню в попелі жаринку шляхетну інохідь коня.
- 4) І темними вулицями де менше горіло поніс Гонта дітей своїх щоб ніхто не бачив де він синів поховає і як Гонта плаче.
- 5) Коли ж приходив Онисько чоловіки співали вдвох виводячи чогось старовинного що неодмінно будить у похилих селян рясні спогади про роменські рушники в кутку на образах завзяту різдвяну бійку посеред річки дівочі сорочки пісненько вишиті на рукавах чорним або калиновим хрестиком та гнучкі вербові кладки через рови з весняною водою що й досі ділять старе українське село на кутки й прикутки.
- 6) Забрівши у хащі закутаний у вітер накритий небом і обмотаний піснями лежу мов мудрий лис під папороті квітом і стигну і холону й твердну в білий камінь.

3. Дай короткі відповіді на запитання.

- 1) Запиши фонетичну транскрипцію слова *зшиються* _____
- 2) Запиши слово *Париж* у родовому відмінку однини _____
- 3) Запиши *пані Віталія та панна Катря* в кличному відмінку _____
- 4) Запиши числівник *чотиреста сім* в орудному відмінку _____
- 5) Запиши слово *бурмотіти* у формі 3-ї особи множини теперішнього часу _____
- 6) Запиши присвійний прикметник жіночого роду, утворивши його від слова *Соломія* _____

4. Відредагуй наведені речення. Запиши правильні варіанти.

- 1) Більшість абітурієнтів будуть зараховані до складу студентів ВУЗів. _____
- 2) Поверхневі знання не дають гарантії успішного майбутнього. _____
- 3) Мене дуже складно навчити математиці, так як я гуманітарій. _____
- 4) Я ніяк не могла прийти в себе після того рокового випадку. _____
- 5) Більша половина моїх друзів не знають, хто така прачка й чим вона займається. _____
- 6) Перебуваючи в Парижі, варто відвідати Лувр. _____

5. Уяви, що ти – один із письменників доби «Розстріляного відродження». Напиши листа близькій тобі людині (максимальний обсяг – 2 сторінки). Перед написанням поміркуй, про що б ти міг написати, спробуй якомога точніше передати особливості епохи та її власне сприйняття. У тексті листа використай одну цитату з творів «своїх» сучасників (укажи автора цитати).

Завдання з літератури

6. Упізнай твори за ключовими словами, цитатами. Заповни пропуски.

1) Прекрасний світ, човен, ніч.

Назва	Рід
Автор	Жанр

2) Товариство теософів, інсургенти, запах м'яти.

Назва	Рід
Автор	Жанр

3) Джарилгацька коса, Вербна неділя, родина Чабанів.

Назва	Рід
Автор	Жанр

4) Болеслав Хоробрий, Еріх Лясотта, «Плуг».

Назва	Рід
Автор	Жанр

5) «Дух життя», «голуби ясної вроди», «береги неба»

Назва	Рід
Автор	Жанр

6) Каїн, герої Крут, кривава дорога

Назва	Рід
Автор	Жанр

7. Дай короткі відповіді на запитання.

Перерахуй відомих тобі київських «неокласиків» _____

Яку назву має відомий тобі роман у новелах? Хто його автор? _____

Тезово запиши позиції Миколи Хвильового в літературній дискусії 1925-27 рр. _____

Що таке «кларнетизм»? _____

У творі «Я (Романтика)» неодноразово звучить фраза «відправити в штаб Духоніна». Що вона означає? _____